

mightysociety5

Verhelderend gecompliceerd leven

Robbert van Heuven, 4 februari 2008

Wie ooit op een studentengang heeft gewoond, weet dat zo'n gang niets anders is dan een micromaatschappijtje. Daarbinnen wordt vriendschap gesloten, geneukt, ruzie en muziek gemaakt. Terwijl je als twintiger nog aan het ontdekken bent wie je zelf eigenlijk wilt zijn, moet je je tegelijkertijd verhouden tot veertien anderen die ook bezig zijn een identiteit voor zichzelf te creëren.

Over die verhouding tussen de zoektocht wie je wilt zijn en anderen die ook zoekende zijn, gaat mightysociety5, het nieuwste deel uit de tiendelige serie van regisseur Eric de Vroedt. Voor die voorstelling (of eigenlijk theatrale installatie) richt hij de theaterzaal in als (studenten)huis. De toeschouwer is vrij het huis te ontdekken en de kamers van de verschillende bewoners te bezoeken om zo kennis te maken met hun achtergrond en geschiedenis. Die inrichting van de kamers blijken noeste, bijna overdreven pogingen van hun eigenaars om hun eigen identiteit af te bakenen. De zweverige muzikant serveert thee op kussens, terwijl de kamer van de autistische gamer opvalt door de grote computer met World of Warcraft, de lege pizzadozen en koffiebekertjes en het videobeeld waarmee hij een huisgenote bespioneert. In de kamer van het dikke meisje hangen printjes van de mannen die ze via een internetdatingsite benadert.

De bewoners hebben zich op het eerste gezicht archetypische identiteiten aangemeten. Naast de muzikant, het dikke meisje en de gamer is er nog een meisje dat graag bubbelgum kauwt en zingt op YouTube, een modemeisje met een nieuwe neus en hippe schoenen en een verveeld bankhangstelletje dat zich vermaakt met het maken van sexfilmpjes. Pas als je als bezoeker na een eerste oriënterende ronde door het huis langer bij een personage in de buurt blijft hangen, ontdek je dat hun persoonlijke geschiedenis vaak veel dieper gaat en complexer is dan hun uiterlijk zou vermoeden. Dat nader kennis maken met die jongeren doe je als toeschouwer vooral door zomaar hun kamertjes binnen te stappen en daar voor langere tijd op een bankje te blijven hangen. Daarvoor moet je eerst even over een drempel heen, het is toch iemands privédomein. Die bezoekjes hebben dan ook een zeer intiem en zelf voyeuristisch karakter. Zeker als de gamer vlak naast je in zichzelf praat over hoe verrot de wereld wel niet is, als het dikke meisje hartverscheurend huilt om weer een mislukte date,

of als twee mensen onder je neus praten over hun pijnlijke verleden. Na verschillende bezoeken bekriipt je het gevoel dat alle personages vooral krampachtig aan die gemaakte identiteit vast blijven houden om zich een houding te geven in een complexe wereld. En dat zij op allerlei manieren (via YouTube, video, radio en computergames en internet) contact met de buitenwereld proberen te zoeken, maar dat reëel contact nauwelijks tot stand komt. Er wordt melk uitgeleend, gekibbeld en gesext. Moeilijke gesprekken worden afgewimpeld.

Eric de Vroedt doet met mightysociety5 een intrigerende en veellagige uitspraak over hoe identiteit zich verhoudt tot een groep of tot een samenleving. Uiteindelijk vindt de groep bewoners elkaar in het feit dat ze allemaal op zoek zijn. Naar zichzelf, maar uiteindelijk naar zingeving en naar een manier om van die verkrampde identiteitsmallen af te komen. Dat doen ze uiteindelijk door zich met elkaar en met het publiek onder te dompelen in een zelfverzonnen ritueel, waarin De Vroedt knap zowat elk bestaande manier heeft weten te verwerken waarop mensen hun groepsgevoel bevestigen door hun eigen identiteit af te leggen: Afrikaanse dansen, housemuziek, rocken in een band, je overgeven aan het Ramses Shaffygevoel en wat al niet meer, terwijl de kledingstukken en malle pruikjes in de rondte vliegen. Tot de groep uiteindelijk moe gedanst tegen elkaar in slaap valt. Om zich de volgende ochtend weer van elkaar te scheiden door de eigen pruik en de eigen broek weer aan te schieten en zich weer in de eigen kamer op te sluiten.

De Vroedts voorstelling is gecompliceerd, maar tegelijkertijd verbijsterend simpel. Je had het zo zelf kunnen bedenken. Of moet je daar toch een getalenteerde theatermaker voor zijn die voor de vijfde keer laat zien genuanceerd stelling te kunnen nemen?